

Kiliasm

Att vara redo

Domen och läran om rättfärdiggörelsen

De dödas uppståndelse

Tecken som föregår Kristi ankomst

De yttersta tingen

En viktig del av den kristna tron är läran om de yttersta tingen. Därmed avses Bibelns lära om vad som kommer att ske vid tidens slut i samband med Kristi återkomst och den yttersta domen. Ofta använder man det grekiska ordet *eskatologi*, som just betyder läran om de yttersta tingen.

Inom den moderna teologin och förkunnelsen har tyvärr Bibelns lära om Kristi återkomst till domen så gott som försvunnit. Detta är en följd av att man inte längre utgår från att Bibeln är Guds uppenbarelse, som ger oss en sann kunskap om vad som kommer att hända. Man har tagit bort tron på Kristi Gudom, hans ställföreträdande lidande och död och hans kroppsliga uppståndelse och gjort en kristendomen till en urvattnad morallära. Tron på Gud som den rättfärdige domaren, som en gång slutgiltigt skall ställa alla människor till svars inför sig har mist sin betydelse, eftersom den moderna teologin utgår ifrån att Gud inte straffar synden och att varken himmel eller helvete finns.

Den kristna kyrkan däremot har alltid räknat med Jesu återkomst som en avgörande händelse för alla människor. Då kommer den uppståndne Frälsaren tillbaka synligt för alla. Då kommer han inte i fattigdom och ringhet, utan i sin fulla gudomliga makt och härlighet tillsammans med sina himmelska härskaror. Alla som tror på honom kommer att glädja sig och jubla över att Guds frälsningsverk är fullbordat, medan de otrogna med förfäran måste inse, att de har förkastat Gud själv och att ingen tid mer finns till ånger och bättring.

Icke-kristna människor har alltid ansett tron på Kristi återkomst och domen såsom någonting överspönt och svärmiskt. Istället för att ta itu med denna världens problem längtar de kristna efter det eviga livet, Kristi återkomst och himmelens glädje, menar man. Ja, denna uppfattning beskylls ofta för att vara mycket egoistisk. I Marx efterföljd talas om religionen såsom ”opium för folket”. Många samfund har anpassat sig efter denna kritik och tycks nu mest syssla med politik och annan rent världslig verksamhet. Evangeliet sägs då framför allt ha en social aspekt, medan det gamla budskapet om synd och nåd förkastats såsom alltför individuellt. Bakom allt detta ligger en stor okunnighet om kristendomens väsen. Man har inte förstått att vår tids stora sociala problem – krig, hungersnöd, politiskt förtryck, fattigdom m.m. – djupast sett beror på den synd som bor i varje människohjärta. Man utgår istället ifrån att människan är god innerst inne, och att världen framför allt behöver nya eller förändrade sociala strukturer. Den bibliska kristendomen, som i så hög grad sysselsätter sig med personlig förkunnelse om synd och nåd för den enskilda människan, uppfattas därför som överklig och främmande.

Men det är ändå Bibelns verklighet som är mest realistisk. Endast genom tron på Kristi död och uppståndelse kan människan bli frigjord från synden och få en rätt kärlek till medmänniskorna. Sund biblisk kristendom leder inte till världsflykt, utan till ett rätt engagemang för nästan. Den människa som lever i tron på Kristi snara återkomst blir inte blind för medmänniskornas nöd, utan får tvärtom sina ögon öppnade för vad som verkligen behöver göras. Här finns ett stort utrymme för ansvarstagande när det gäller sociala problem, politik mm. Men därutöver kommer det som den icke kristna människan inte vill erkänna som viktigt: de kristnas iver att först och främst göra Kristus känd för alla dem som ännu inte tror. Mission och evangelisation framstår för de ickekristna som onödig och överflödigt, ja som höjden av intolerans. De har inte förstått den största faran för mänskligheten. De flesta räknar kanske med ett atomkrig som det värsta hotet mot världen. Men enligt Guds Ord är den yttersta domen något mycket

värre för dem som inte tror på Kristus. Bibeln lär att Jesus på den yttersta dagen kommer med sina änglar ”i lågande eld och låter straffet drabba dem som inte känner Gud och dem som icke är vår Herre Jesu evangelium lydiga” (2 Tess. 1:8). Det är utifrån denna verklighet som den kristna kyrkan ser som sin huvuduppgift att predika frälsningen genom Jesus Kristus. Människorna måste få klart för sig hur allvarlig synden är och vilket fruktansvärt straff som väntar, för att sedan kunna förstå det underbara budskapet om syndernas förlåtelse genom Kristi försoning. Endast i detta perspektiv får läran om de yttersta tingen sin rätta plats.

[^]

Kiliasm

Kring frågorna om de yttersta tingen har det också bland fromma människor funnits en mängd obibliska spekulationer, som här fördunklat den bibliska läran, fastän denna i sig är klar och tydlig. En orsak till detta har säkert varit många predikanterns önskan att komma med någonting nytt och märkligt. Man har t.ex. studerat Uppenbarelseboken och andra profetior och där tyckt sig finna dolda sammanhang, hemliga tal och annat, som sedan i detalj utarbetats till ett nytt och speciellt system. Exempel på detta är adventismens och Jehovas vittnens spekulationer. Dessa idag så framgångsrika sekter bygger på försök att räkna ut tidpunkten för Jesu återkomst, trots att Jesus själv tydligt och klart lär att detta är omöjligt, då endast Fadern i himmelen vet när det skall ske (Matt. 24:36). Också bland de reformerta samfundens idag allehanda obibliska spekulationer av denna art, men även bland konservativa lutheraner kan man möta sådant, ofta såsom ett arv från pietismen (Bengel m.fl.). Redan i fornkyrkan fanns liknande svärmiska rörelser, ofta i samband med judekristna spekulationer om ett jordiskt tusenårsrike (*kiliasm*).

Många menar att Kristus i samband med sin återkomst skall upprätta ett synligt jordiskt rike, som skall vara i tusen år. Somliga säger att Kristus kommer tillbaka före detta tusenårsrike (premillennarism), medan andra menar

att återkomsten sker efter de tusen åren (postmillennarism). Mellan dessa olika uppfattningar och dess många varianter råder ofta skarpa stridigheter. En sund biblisk exegetik måste dock på allvar ställa två frågor inför dessa system: 1) Vad lär Nya testamentet i övrigt? och 2) Vad står det egentligen i Upp. kap. 20, som kiliasterna åberopar sig på?

När det gäller den första frågan visar ett noggrant bibelstudium att läran om ett jordiskt tusenårsrike är helt främmande för Nya testamentet. Kristi rike beskrivs som ett osynligt rike invärtes i människan (Luk. 17:20 f.). En människa blir medlem i detta rike när hon kommer till tro på Kristus och därigenom ställs under Hans andliga herravälde. Detta rike består av syndernas förlåtelse, frid och fröjd i den helige Ande. Men samtidigt som detta råder invärtes i samvetet lever den kristne alltid i världen under korset, i kamp mot djävulen, världen och köttet i anfäktelse, frestelser och andra prövningar så att det heter: *"Det är genom mycken bedrövelse som vi måste ingå i Guds rike"* (Apg. 14:22). De kristnas andliga liv är *"fördolt med Kristus i Gud"* (Kol 3:3) och det uppenbaras först när Kristus uppenbaras, dvs. vid hans återkomst till domen (Kol 3:4). De kristna är aldrig medborgare i något jordiskt fridsrike, utan har sitt medborgarskap *"i himmelen"* (Fil 3:20) och väntar därifrån på den slutgiltiga frälsningen genom Kristi återkomst, då kroppen förvandlas från förnedring till härlighet (3:21). Att Jesus aldrig avsett att bilda något jordiskt tusenårsrike framgår också av, att han vägrade låta människorna göra honom till en jordisk konung. *"Mitt rike är icke av denna världen"* – så lød hans klara bekännelse (Joh. 18:36). Vidare talar Nya testamentet alltid om Jesu återkomst som en enda händelse i samband med domen, vilken sker uppenbart inför alla människors ögon (Matt. 24:30-44, 25:31-46, Mark. 13: 24 ff., Luk. 21:25 ff., Apg. 1:11, 1 Tess. 4:16 ff.). Enligt tusenårsrikesläran måste man däremot räkna med en dubbel återkomst, vilket även strider mot Hebr. 9: 27 f., där det endast talas om *en* återkomst.

Läran om ett jordiskt tusenårsrike går alltså inte att förena med Nya testamentets lära om Guds rike. Man frågar sig då

vidare, vad som egentligen står i Uppenbarelsebokens 20:e kapitel. Finns det en motsättning här? Utan att här gå in på ett närmare studium kan man lätt konstatera följande: I Upp 20: 4 talas om, att martyrernas själar blev levande (eller: levde) och regerade med Kristus i tusen år. Detta kallas för den första uppståndelsen (v. 5-6). Observera att det inte med ett enda ord nämns någonting om att detta regerande sker på jorden! Att bygga läran om ett synligt, jordiskt tusenårsrike på denna vers är alltså omöjligt. Den naturliga tolkningen blir istället, att Satans bindande (20:2 f.) sker genom Kristi seger i och med Hans död och uppståndelse. Det som binder Satan är evangelium och dess förkunnelse, och de kristna martyrerna regerar med Kristus i himmelen. Detta stämmer väl med Bibelns lära. Alla kristna är konungar och präster (Upp. 1:6, 1 Petr. 2:9) som trots alla lidanden i världen, ja, trots att de får lida martyrdöden, ändå regerar i himmelen tillsammans med Kristus. Satans bindande stämmer också med Kristi ord: *"Nu går en dom över denna världen, nu skall denna världens furste kastas ut"* (Joh. 12:31). Eftersom djävulen endast kan bindas genom evangelium har vi full rätt att med Luther lära, att tusenårsriket går in överallt där evangeliets predikan kommer till makt i världen. Den korta tid då Satan kommer lös igen syftar då på den yttersta tiden, då avfallet kommer att vara större än någonsin, vilket Kristus betygar (Matt. 24:4 ff.). Djävulen skall då på ett fruktansvärt sätt rasa mot *"den älskade staden"* (Upp 20:9), men så kommer Kristus tillbaka (20:9 ff.), vilket innebär världens undergång genom eld (9b), domen över djävulen och hans anhang (v. 10), domen över alla människor (v. 11 f.), de dödas uppståndelse (v. 13 f.), förtappelsen (v. 14 f.) och himmelen (21:1 ff.). Denna naturliga tolkning stämmer väl överens med NT:s övriga utsagor och bör därför föredras framför den konstlade utläggning som anhängarna av ett jordiskt tusenårsrike för fram. Om vi på allvar låter Skriften själv vara sin egen uttolkare finns det inget tvivel om vad som i detta stycke är den rätta läran.

Kiliasterna invänder, att de tusen åren måste uppfattas bokstavligt och att den lutherska läran är en symbolisk

omtolkning. Detta är emellertid felaktigt. En rätt bokstavlig tolkning innebär ofta, att sifferuppgifter m.m. skall tolkas symboliskt! Uppenbarelseboken använder mycket bildspråk, och sammanhanget och Bibelns övriga lära måste vara avgörande för hur detta skall förstås. Det är inte alls bibeltroget att hävda att alla bilder och tal i Bibeln skall uppfattas som exakta. Ett bevis för detta är, att Jesus och apostlarna förkunnar att Gamla testamentets profetior om det messianska fridsriket är uppfyllda i och med Jesu ankomst till jorden. I Jes. 11:6-9 sägs t.ex. att i fridsriket skall *"vargar bo tillsammans med lamm och pantrar ligga tillsammans med killingar"*. Detta har ännu inte skett i yttre mening. Men enligt Guds Ord är profetian likväl uppfylld, vilket skedde då Jesus föddes och änglarna sjöng: *"Ära vare Gud i höjden och frid på jorden"* (Luk. 2:14). Detta är det messianska riket, där det råder *"en frid som övergår allt förstånd"* (Fil 4:7). Alla GT:s profetior om fridsriket är alltså uppfyllda i och med att Jesus kom till världen. Det stämmer också med GT:s egna löften. Ty i Jes. 11 bygger löftet om fridsriket på att *"ett skott skall skjuta upp ur Isaï avhuggna stam... och på honom skall Herrens Ande vila"* (Jes. 11:1). Där Kristus förkunnas och människor kommer till tro, där är det messianska fridsriket enligt Bibelns lära.

Kärnpunkten i den bibliska läran om de yttersta tingen är som vi har sett Kristi återkomst till domen. Bibeln betonar, att detta kommer att ske plötsligt, oväntat, precis som syndafloden på Noas tid. *"Ty såsom det skedde på Noas tid, så skall det ske vid Människosonens tillkommelse. Såsom människorna levde på den tiden, före floden: de åt och drack, män tog sig hustrur, och hustrur gavs åt män, ända till den dag då Noa gick in i arken, och de visste av intet, förrän floden kom och tog dem allasammans bort – så skall det ske vid Människosonens tillkommelse"* (Matt. 24:37 f.).

Utmärkande för den yttersta tiden före Jesu återkomst är alltså, att de flesta människor är ogudaktiga och helt okunniga om vad som skall komma: *"de visste av intet"*. Det talas här inte alls om stora, världsvida katastrofer och

en ny situation för mänskligheten, utan om att allting skall vara ”som vanligt”: man arbetar, gifter sig osv. Detta tappas ofta bort i spekulationerna kring den yttersta tiden. Man utmålar denna tid såsom mycket speciell och annorlunda. Men enligt Guds Ord har människornas yttre förhållanden inte alls ändrats väsentligt. Allting är såsom på Noas tid. Vi kan också lägga märke till, att apostlarna räknade med, att den yttersta tiden redan var inne (Hebr. 1:2, 1 Petr. 1:5,20, 1 Joh. 2:18). Detta var inte ett misstag. Apostlarna hade rätt förstått Jesu undervisning om att hans återkomst kunde komma att ske när som helst: *”Var därför också ni redo; ty i en stund då I inte väntar det skall Människosonen komma”* (Matt. 24:44). När Jesus hade dött och uppstått och farit upp till himmelen var den yttersta tiden inne. *”Mina barn, nu är den yttersta tiden”* (1 Joh. 2:18). Det gällde då liksom nu för de kristna att framför allt vara vakande och redo för den oväntade dagens inbrott. Liksom Noa hade fått befallningen att bygga arken och sedan vänta på domsfloden har vi kristna fått uppgiften att bygga upp kyrkans ark och vänta på Kristi återkomst till domen. Det viktiga är att vara beredd på att domen kommer snart och oväntat. Bibeln varnar oss för onyttiga spekulationer som drar oss bort från det viktiga: att vara redo när Jesus kommer.

[^]

Att vara redo

Att vara redo är detsamma som att leva i tro och förtröstan på Kristus. Tron litar på Kristi ord och löften och räknar med att allt det han sagt kommer att inträffa. Otron däremot hånar och förlöjligar det kristna hoppet. Aposteln Petrus skriver om detta: *”Och det må ni framför allt veta, att i de yttersta dagarna bespottare skola komma med bespottande ord, människor som vandrar efter sina egna begärelser. De skall säga: Hur går det nu med löftet om hans tillkommelse? Från den dag då våra fäder avsomnade har ju allt förblivit sig likt, ända ifrån världens begynnelse”* (2 Petr 3:3 f.) Petrus’ svar visar, att de ogudaktiga människorna glömmer tre saker:

1. Skapelsen skedde genom Guds Ord (v. 5),

2. Syndafloden var en dom som gick över hela världen (v. 6).

3. Så kommer också med visshet den yttersta domen, då hela världen skall förgöras genom eld i kraft av Guds Ord och då alla ogudaktiga människor skall förgås (v. 7).

Petrus erinrar också om, att det som för oss är en mycket lång tid, "tusen år", för Gud är såsom "en dag". Det är svårt för människan att komma ifrån att hela skapelsen vittnar om att det finns en Gud som har skapat allting, och att vanlig logik medför att denna skapelse måste ha ett syfte, ett ändamål. Därför är döden och domen så skrämmande för den naturliga människan, och hon gör allt för att komma ifrån dessa obehagliga tankar. Den rätta kyrkan däremot skärper domsförkunnelsen så att människan anklagas i sin synd och måste ge Gud rätt. Men kyrkan förkunnar också evangeliet, som är helt okänt för förnuftet. Kristus har dött och uppstått, och han skall koma tillbaka för att ge evigt liv åt alla syndare som vill ta emot förlåtelsen. Detta budskap förvandlar den skrämmande domen till en efterlängtd stund, då synd, död och helvete för alltid är övervunna. Allt detta är en Guds fria gåva, som ingen har förtjänat, men som erbjuds åt var och en för Kristi skull.

Domen består alltså inte i att de människor som är bättre än andra får komma till himmelen, men att de sämre straffas med förtappelsen. Detta är ett vanligt missförstånd. Ofta predikas det felaktigt utifrån Jesu ord: "Ty jag var hungrig, och ni gav mig att äta, jag var törstig, och ni gav mig att dricka, jag var husvill och ni gav mig härbärke, naken och ni klädde mig, jag var sjuk, och ni besökte mig, jag var i fängelse och ni kom till mig" (Matt. 25:35 ff.). Den som gör dessa goda gärningar kommer till himmelen, menar man. Vägen görs sedan mycket bred när man avskaffa helvetet och förkunnar att alla människor åtminstone har en god vilja och med Guds hjälp får bli saliga.

Jesu undervisning i Matt. 25 har en helt annan innebörd. Han börjar med att dela upp mänskligheten i två grupper: fåren och getterna. De förra kallar han "min Faders

välsignade” och de senare *”ni förbannade*”. Det står inte ett ord om att fåren är de som bättre än getterna har lyckats att göra goda gärningar och att de därför får komma i denna grupp. Nej, här måste vi tillämpa regeln att låta Skrift tolka Skrift. Bibeln lär klart och tydligt: *”Vi vet att en människa inte blir rättfärdig av laggärningar, utan genom tro på Kristus*” (Gal 2:16). Enligt Joh. 10 är Jesus själv den gode herden, och fåren är de som lyssnar till hans röst. Fåren är alltså Kristi församling på jorden, de människor som inte bygger på sina egna gärningar, utan helt förtröstar på vad Jesus har gjort i vårt ställe. Det är dessa som Jesus i Matt. 25:34 kallar *”Min Faders välsignade*”. Om den kristna kyrkan heter det därför: *”Välsignad vare vår Herres, Jesu Kristi, Gud och Fader, som i Kristus har välsignat oss med all den himmelska världens andliga välsignelse*” (Ef. 1:3).

[^]

Domen och läran om rättfärdiggörelsen

För att förstå läran om domen rätt måste vi först förstå läran om rättfärdiggörelsen. Alla människor är syndare och därför under Guds vrede och straff. Men Kristus har lidit och dött i alla människors ställe, och därför är alla människor rättfärdiggjorda, dvs. frikända i domen och ställda under Guds nåd och förlåtelse! *”Såsom nu därför genom en överträdelse (Adams) fördömelse kom över alla människor, så har också genom en rättfärdighet (Kristi), rättfärdiggörelse till liv kommit över alla människor*” (Rom 5:18). Det ligger någonting chockerande i denna lära, som helt upphäver våra gärningars betydelse i frälsningen. Skulle Gud inte göra någon skillnad mellan människorna? Även fromma människor har ofta svårt att smälta Bibelns radikala lära om rättfärdiggörelsen för hela världen. Då skulle Ju alla bli frälsta och komma till himmelen, invänder man. Svaret blir: Ja, om alla verkligen trodde på detta Guds löfte. Gud förkunnar i evangelium att synden är borttagen för alla människor. Ingen enda behöver gå förlorad, och Gud vill att alla människor skall bli frälsta (1 Tim 2:4). Detta förkunnar kyrkan i evangelium, i ord och sakrament. Vem som vill får ta det till sig, hur stor syndare han än är. Men den som förkastar budskapet blir

kvar under Guds vrede (Joh. 3:36). Det är dessa som inte erkänner sin synd och som inte vill tro på förlåtelsen som Jesus kallar "förbannade" (Matt. 25:41). Även de har blivit rättfärdiggjorda genom Jesu död och uppståndelse, men de har inte genom tron tagit emot gåvan.

Rättfärdiggörelsen genom tron blir alltså ett slags föregripande av den yttersta domen. När Jesus kom till världen första gången var det för att rädda människorna undan domen: *"Ty så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom skall inte förgås, utan ha evigt liv. Ty inte sände Gud sin Son i världen för att döma världen, utan för att världen skulle bliva frälst genom honom. Den som tror på honom, han bliver icke dömd, men den som icke tror, han är redan dömd, eftersom han icke tror på Guds enfödde Sons namn"* (Joh. 3:16 ff.). När Jesus så kommer för andra gången är nådatiden slut, och den yttersta domen innebär endast en bekräftelse på hur människorna har ställt sig till Jesus såsom Frälsaren och Försonaren. För de kristna har därför den yttersta domen förlorat sin egentliga domskaraktär så att Jesus till och med kan säga: *"Den som hör mina ord och tror honom som har sänt mig, han har evigt liv och kommer inte under någon dom, utan har övergått från döden till livet"* (Joh. 5:24). Detta innebär inte, att dessa människor ej skall vara med vid yttersta domen, utan just att domen har förlorat sin anklagande, fördömande karaktär. Domen blir istället en efterlängtd förlossning och befrielse för Kristi församling. Paulus kan därför triumferande utropa: *"Du död, var är din seger? Du död, var är din udd? Dödens udd är synden, och syndens makt kommer av lagen. Men Gud vare tack, som ger oss segern genom vår Herre Jesus Kristus!"* (1 Kor 15:55 ff.).

[^]

De dödas uppståndelse

Frågan om döden och de dödas uppståndelse utgör också en viktig del av läran om de yttersta tingen. Det för här för långt att närmare gå in på detta. Viktigt är, att döden för varje människa innebär slutet av hennes nådatid. Efter döden ges ingen möjlighet mer till omvändelse. Den som dör troende kommer att bli frikänd i den yttersta domen,

men den som dör i otro kommer att bli fördömd. Själen är – trots vad den moderna teologin påstår – odödlig, och skiljs i dödsögonblicket från kroppen (jämför Matt. 10:28). Själen befinner sig sedan i salighet eller osalighet, vilket Jesu undervisning om den rike mannen och Lasarus tydligt visar (Luk. 16:19 ff.). Man har kallat denna period för mellantillståndet, men då skall man ha klart för sig att det inte är fråga om ett mellantillstånd beträffande saligheten såsom den romersk-katolska kyrkan lär. De gamla lutherska teologerna talade alltid om att själen kom antingen till himmelen eller till helvetet, och detta är sant och bibliskt. Endast tidsmässigt kan man tala om ett mellantillstånd, nämligen tiden mellan döden och den kroppsliga uppståndelsen. Men under denna tid är själen antingen hos Kristus i himmelen (Fil 1:23) eller i ”*pinorummet*” (Luk. 16:23). Hur vi närmare skall tänka oss denna plats vet vi inte, men det står klart att det är en plats varifrån man inte kan fly undan (Luk. 16:26) och där Guds straff och plåga råder (16:24). När Bibeln talar om denna plats som ”*Gehenna*”, ”*helvetet*” m.fl. namn, är det fråga om en och samma andliga verklighet, beskriven t.ex. av profeten Jesaja med orden: ”... *ty deras mask skall inte dö, och deras eld skall inte utsläckas*” (Jes. 66:24). Visserligen är det klart att det är fråga om bildspråk, vilket förnekseteologin gärna påpekar. Men den glömmet då bort, att Bibeln här använder bilder för att beskriva en fruktansvärd verklighet. Ateisterna med professor Hedenius i spetsen har rasat mot denna Bibelns lära och försökt att få den utrensad. Den moderna teologin tycks ha lyckats mycket väl, och de stora folkkyrkorna förkunnar numera, en uttunnad och väl tillrättalagd ”kristendom” utan vare sig himmel eller helvete. Men Kristi ord kan man ändå inte ändra på. Kristi troende församling kommer alltid att förkunna den gamla läran om synd och nåd, salighet och förtappelse.

När Kristus kommer tillbaka kommer alla döda kroppar att uppstå (Dan 12:2, Joh. 5:28, Apg. 24:15 m.fl.). Gud är mäktig att utföra detta väldiga under, fastän de flesta kroppar är förmultnade och upplösta. Människan uppstår alltså med samma kropp, som lades i graven. Kropp och

själ förenas igen till en enhet. Liksom Kristus blev förhärligad vid sin uppståndelse, blir också alla troende förhärligade (1 Kor 15:35-53, Fil 3:21). Dessa förenas med de kristna som ännu lever vid Kristi återkomst och får tillsammans möta Kristus, när han kommer på skyarna (i Tess. 4:13-18). Att skilja denna händelse från den yttersta domen är felaktigt. Kiliasterna gör så och menar, att de troende rycks upp från jorden (brudens uppryckande), medan resten av människorna lever kvar och livet fortgår på jorden. Men Jesu ord i Matt. 24:40 f. om att en skall bli upptagen och en lämnas kvar syftar inte på detta utan på att de kristna blir upptagna till salighet medan de icke troende lämnas kvar till osalighet. Eftersom det står klart att Kristus endast skall komma tillbaka en gång förstår vi, att alla människor skall uppstå samtidigt och att domen sker vid detta tillfälle. När de troende rycks upp för att möta Kristus är detta för att i domen ställas på hans högra sida. Exakt hur detta går till vet vi inte och behöver inte heller veta. Bibeln manar oss istället att vara vakande och beredda. Kiliansmen däremot räknar med en möjlighet till omvändelse även efter Kristi första (enligt deras mening) återkomst. De som inte blir uppryckta då kan även senare komma till tro. Detta är en farlig förkunnelse, som mycket liknar den katolska läran om möjlighet till omvändelse efter döden. Bådadera måste med kraft avvisas.

[^]

Tecken som föregår Kristi ankomst

Slutligen bör ännu något sägas om de tecken som skall föregå Kristi återkomst. I Matt. 24 talas om krig, hungersnöd och jordbävningar. Ingen kan undgå att lägga märke till, att dessa katastrofer för mänskligheten ökar mer och mer. De utgör ett tecken som varje troende måste ta mycket allvarligt. Den yttersta tiden är inne. Vidare talas om förföljelser mot Kristi församling. Idag är situationen den, att den gudlösa kommunismen bedriver förföljelser mot de kristna i alla länder, som ockuperats av den. En skicklig propaganda med hjälp av den moderna teologin i väst och kyrkornas världsråd försöker dölja detta, men de trovärdiga vittnesbörd som når oss är ovedersägliga. Även inom andra diktaturer förekommer förföljelser, och detta

tillsammans med den starka gudlöshetspropagandan över hela världen visar, att vi verkligen lever i den yttersta tiden.

Ett annat tecken som nämns är evangelieförkunnelsen för alla folk (Matt. 24:14). Skall detta uppfattas så att Jesu återkomst inte kommer att ske förrän evangelium förkunnats för alla folk- och språkgrupper? I så fall vet vi, att det ännu finns flera folk som återstår innan domen kan komma. Vi bör dock lägga märke till att redan apostlarna talar om, att evangelium har blivit förkunnat i hela världen (Rom 1:8, 10:18). Biblisk lära är därför, att evangelium redan på apostlarnas tid hade spritts i en sådan omfattning, att det kunde sägas ha gått ut i hela världen. Jesus själv begränsade sin undervisning till Israel, men apostlarna gick enligt Jesu missionsbefallning ut till "*alla folk*" (Matt. 28:19). Givetvis skall vi göra allt för att så många människor och folk som möjligt skall få höra evangelium innan domen kommer, och missionen är mer nödvändig än någonsin. Men detta tecken får inte uppfattas som ouppfyllt. Överhuvud taget ser vi, att alla de tecken Jesus nämner är av den art att de redan på apostlarnas tid var förhanden, men att de sedan ökar och intensifieras allteftersom tiden går. Gud har i sin vishet insatt sådana tecken som för de troende är tydliga nog i alla tider, men som de ogudaktiga ändå föraktar.

Det tecken som Bibeln starkast framhåller är avfallet från tron (Matt. 24:5, 11, 24). Jesus varnar sin församling för falska profeter (Matt. 7:15 ff.). En falsk profet är inte i första hand den som öppet förnekar den kristna tron, utan den som gör sken av att vara en god och rätt kristen förkunnare, men som i verkligheten kommer med obiblisk lära. De kommer i "*fårakläder*" men är "*invärtes glupande ulvar*". Om och omigen varnas för dessa präster, som står mitt i församlingen och bedrar många oskyldiga kristna (Rom 16:17 f.). Paulus varnade t.ex. prästerna i Efesus: "*Jag vet, att sedan jag har skilts från er svåra ulvar skall komma in bland er*" (Apg. 20:29 ff.). Detta avfall från tron, som ofta sker mitt inne i den kristna församlingen är ett tydligt tecken på att den yttersta tiden är inne och att Jesus snart kommer tillbaka. Idag är detta uppenbart för dem som

håller fast vid Guds Ords lära. De flesta större kyrkosamfund har upphört med all biblisk lärotukt och tolererar ekumenism och läropluralism. Få är de kyrkor som ännu vakar över lärans renhet och enhet. Desto viktigare att Kristi församling är vaksam och redo när Herren kommer. Här gäller det för varje kristen att beslutsamt skilja sig från de falska profeterna och deras kyrkor och hålla sig till sådana kyrkor som förkunnar Guds Ord rent och klart och förvaltar sakramenten rätt.

Ett tecken som många kristna väntar på är judarnas omvändelse. En mängd böcker skrivs idag om detta, och det finns oerhört många olika uppfattningar om hur det skall ske. Man stöder sig allmänt på orden i Rom 11:26: *"Så, skall hela Israel bliva frälst."* Man menar då att under den nuvarande tiden förstrockelse har drabbat en del av Israel, så länge som hedningar blir omvända (v. 26). Sedan, därefter, kommer den tid då hela Israel, dvs. judarna, skall bli frälst (v. 27). Mot denna tolkning talar flera saker. Hela sammanhanget i Rom 9-11 visar, att såväl judar som hedningar har en och samma frälsningsväg: predikan om Kristus (10:17) och tron på Honom. Gud har inte förkastat sitt folk (11:1) fastän det ofta ser så ut, och Paulus förmanar de hednakristna att inte hålla sig själva för kloka och anse judafolket såsom förkastat (11:25a). Hur blir då Israel frälst? Svar: Fastän förstrockelse har drabbat en del av Israel och denna fortsätter under hela Nya testamentets tid intill yttersta domen, *"intill dess hedningarna i fulltalig skara har kommit in"*, skall dock hela Israel bli frälst. Vilket är detta *"hela Israel"*? Sammanhanget visar tydligt, att det måste vara fråga om hela det av Gud utkorade Israel, dvs. *"kvarlevan i kraft av en utkorelse som har skett av nåd"* (11:5). Den hemlighet som Paulus avslöjar för de hednakristna är, att Israel inte i sin helhet är förkastat, utan att det under hela hednamissionens tid också kommer att finnas judar som blir omvända, så att också hela Israel, hela det av Gud utkorade antalet judar blir frälsta. Liksom hedningarnas fullhet (v. 25) inte syftar på alla hedningar utan på alla de utkorade hedningar som blir omvända, så syftar hela Israel (v. 26) inte på samtliga judar utan på alla de utvalda (v. 7).

De som lär att hela Israel syftar på alla judar måste göra våld på texten. De måste läsa så = sedan skall hela Israel bli frälst (v. 26). Så översätter t.ex. även Giertz felaktigt: *"När det skett, då skall hela Israel bli frälst."* Men det grekiska ordet (*houtos*) betyder inte sedan, utan så = på detta sätt. Meningen blir med nödvändighet följande: Så (som det har beskrivits i v. 25), på detta sätt, skall hela Israel bli frälst. På det sättet att förstockelse drabbar judarna delvis samtidigt med att alla utkorade hedningar blir omvända, så blir hela Israel frälst. Den som på allvar håller fast vid en bokstavlig tolkning tvingas därför att gå ifrån tanken på judarnas allmänna omvändelse. Så har också våra lutherska fäder utifrån bibeltexten avvisat denna tolkning. Hedningarnas tider (Luk. 21:24) följs inte av en märklig missionsperiod, utan av den yttersta domen. Det visar Kristus själv klart när han säger: *"Och detta evangelium om riket skall bli predikat i hela världen, till ett vittnesbörd för alla folk. Och sedan skall änden komma"* (Matt. 24:14). Hedningarnas förhoppning om ett kommande jordiskt tusenårsrike och judarnas drömmar om en ny storhetstid i landet Israel såsom uppfyllelse av GT:s profetior är bådadera falska. De leder tankarna bort från evangelium och Bibelns klara vittnesbörd om att GT:s profetior om fridsriket redan är uppfyllda i den kristna församlingen. Någon ytterligare uppfyllelse behövs inte, bortsett från att det vi här tror på skall bli uppenbart i himmelen då tron förvandlas till åskådning.

Ytterligare ett tecken nämns i Bibeln, nämligen Antikrists framträdande (2 Tess. 2:3-12, 1 Joh. 2:18). Vi har talat om de falska profeterna, vilka också betecknas som antikrister därigenom att de upphäver sig mot Kristi ord: *"Redan har många antikrister uppstått"* (1 Joh. 2:18). Men en av dessa kallas särskilt för Antikrist eller Laglöshetens människa, och Paulus säger uttryckligen att Herrens dag inte kommer förrän denna framträtt (2 Tess. 2:2 f.). Hans hemlighet var verksam under den apostoliska tiden (v. 7), men han hade d ännu inte trätt fram öppet. Han skall sitta i Guds tempel och föregiva sig vara Gud (v. 4). Detta måste innebära, att han uppträder som en kyrklig ledare med an språk på gudomlig auktoritet. Framträdandet kommer i sam band

med det stora avfallet (v. 3), och Antikrist skall sedan ha en framträdande roll ända till Kristi återkomst (v. 8). Det är alltså fråga om en andlig ledare som träder fram efter apostlarnas tid och som regerar genom sin falska lära (v. 9-11) intill Kristi återkomst. Det borde stå klart för varje evangelisk kristen att denna beskrivning endast passar in på påvedömet. Genom sin ämbetsställning såsom "Kristi ställföreträdare på jorden" samtidigt som han för nekar evangelium, visar sig påven vara den verkliga Antikrist. Detta lär också vår lutherska bekännelse med rätta. Orsaken till att så många kristna inte förstår saken rätt är, att de inte på allvar inser vidden och djupet av den romersk-katolska villfarelsen.

Så ser vi att också detta sista tecken är uppfyllt. Ingenting annat återstår än Kristi återkomst och domen. Må detta mana oss till fördjupad tro och vaksamhet.

S.R.

[^]